

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗ

(Διήγημα τοῦ Αὐστριακοῦ H. Wild)

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φυλλάδιον)

B'.

Καὶ ὁ μᾶλλον ἰδιότροπος καὶ ὁ μᾶλλον ἀφόρητος οἰκογενειακὸς τύραννος ἀφίνει ἐν τούτοις ὀπισθεν τοῦ θλήψαι εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Ἐμπροσθεν τοῦ φερέτρου τοῦ ὑπὸ τῆς λύπης ἐρεθισμένου ἀνθρώπου ἐκείνου, ἀλλὰ πλήρους πραγματικῆς πρὸς αὐτὰς ἀγάπης καὶ φιλοστοργίας, ἡ μήτηρ καὶ αἱ δύο θυγατέρες ἔχυσαν πολλὰ δάκρυα καὶ λίαν ὑπέφερον, διότι οὐδέποτε οὔτε διὰ λέξεώς τινος ἐλύπησε τὴν ζωὴν των.

Πρώτη ἡ Ἰουλιέττα ἀνῆγειρεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰν ὑπὸ τῆς λύπης χαμηλωμένην κεφαλὴν της, ὁ δὲ φαιδρὸς γέλως της ἀντήχησεν ἐκ νέου ἐν ὅλῃ τῇ οἰκίᾳ. Ἐπειτα ἡ μήτηρ ἤρξατο πάλιν νὰ μειδιά. Ἀληθῶς ὅμως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στεναγμοὶ τινες καὶ ὕγρον βλέμμα πρὸς τὸ κενὸν παλαιὸν θρόνον ἐδείκνυν τὴν ἀνάμνησιν ἣν ἐτήρει διὰ τὸν μὴ ὑπάρχοντα πλέον. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀνεπαισθήτως ἐπανέλαβε τὸν συνήθη βίον της.

Μόνη ἡ Αὐγούστα διέμενε καταβεβλημένη καὶ ἐτήκετο καθ' ἑκάστην πλειότερον. Πρὸς τὴν κοινὴν αὐτῶν λύπην, καὶ ἑτέρα ἀγωνία τὴν εἶχε καταλάβῃ καὶ ἐσκίτιζεν ἀκόμη τὴν περικαλύπτουσαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς ἀδελφῆς της σκιά, κατ' ἀρχὰς ἐλαφρὰ σκιά, ἀλλ' ἥτις ἐγένετο ἐπὶ πλέον πυκνότερα.

Ὀλίγον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς της, γείτων τις ἰδιοκτητῆς ἦλθε πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὑποθέσεώς τινος. Ἦτο πλούσιος, ὅχι πολὺ νέος, σοβαρὸς καὶ διαμοιράζων ὅλον τὸν καιρὸν του εἰς τὴν διέθυνσιν τῶν γαιῶν του καὶ εἰς τὰ βιβλία. Ἡ συνομιλία του ἤρρεσεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ὅστις τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐπανέλθῃ νὰ τὸν ἴδῃ. Ἐπανῆλθε τῷ ὄντι κατ' ἀρχὰς σπανίως, εἶτα συχνότερον, ἐλκνόμενος ἀπὸ κάθε ἄλλο παρὰ ἀπὸ τὴν θέαν τοῦ ἰδιοτρόπου γέροντος.

Ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐπισκέψεως ἡ Αὐγούστα εἶδεν ἐν αὐτῷ τὸ ἰδανικὸν της προσωποποιημένον. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησε τὸ αἶσθημα ὅπερ ἐδοκίμαζεν. Ὁ ἔρωσ δὲ ἐνόμιζεν ὅτι ἐγνώρισε καὶ ὅστις κατ' ἐπιφάνειαν μόνον εἶχε καταλάβῃ τὴν καρδίαν της, παρσιέδῃ τῶρα εἰς ἅπαν τὸ σῶμά της καὶ διέχεεν ἐπὶ τῆς ζωῆς της ζωηρὰν ἡλιακὴν ἀκτίνα. Δὲν ἠσθάνθη πλέον ἑαυτὴν μόνην εἰς τὸν κόσμον. Αἱ περιποιήσεις ἃς ἐποίει εἰς τὸν πατέρα της, αἱ ἀπαιτήσεις καὶ αἱ ἰδιοτροπίαι τοῦ ἀσθενοῦς δὲν τὴν ἐκούραζον πλέον, τῶρα ὅτε ὁ νέος αὐτὸς φίλος ἐφώτιζε διὰ τῆς παρουσίας του τὴν σκοτεινὴν ἐστίαν. Δὲν ἠύχθη πλέον τίποτε. Τὸ νὰ κάθεται ἀντικρὺς αὐτοῦ, ν' ἀκούῃ τῆς φωνῆς του, νὰ κατασκοπεύῃ τὰς κινήσεις του, νὰ ἐνοῦται μὲ τὴν ἀρίστην ἐκείνην ψυχὴν τῇ ἐφαίνετο ἀρκούσα εὐτυχία διὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὅτε τέλος ἡ ψυχὴ της κατεκυριεύθη ὀλόκληρος ὑπ' αὐτοῦ, ὅτε ὡμολόγησεν εἰς ἑαυτὴν ὅτι ἡ προσωρισμένη γυνὴ διὰ νὰ διέλθῃ τὸν βίον της μετ' αὐτοῦ θὰ ἦτο μᾶλλον ἀξία φθόνου ἀπὸ τὴν βασιλίσσαν, τότε ὀπισθοδρόμησε σχεδὸν ἐτρομαγμένη εἰς τὴν σκέψιν τριαύτης εὐτυχίας.

Τὸ ὄνειρον ὀλίγον διήρκεσεν. Ἡ Αὐγούστα παρετήρησεν ὅτι τὰ βλέμματα ἐκείνου δὲν ἠγάπα προσηλοῦντο ἐπὶ τῆς νεαρᾶς ἀδελφῆς της, ὅτι ἀνησύχει ὅτε ἡ Ἰουλιέττα ἀπουσίαζε καὶ ὅτι

ἐφαιδρύνετο τὸ πρόσωπόν του ὅτε ἐκείνη ἐφαίνετο ἐν ὅλῃ τῇ λάμψει τῆς καλλονῆς της καὶ τῆς εὐτυχίας της. Ἐπρεπε νὰ καλέσῃ ὅλην τὴν ἐνέργειάν της διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην θλήψιν.

Ὅτε παρήλθεν ἀρκετὸν διάστημα χρόνου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς Ἰουλιέττας.

Τοῦτο μεγάλως ἐχαροποίησε τὴν χήραν. Ἦτο ἀκριβῶς ὁ ἀριστος ἀνὴρ, ἐσκέπτετο, ὅστις θὰ ἤρμοζεν εἰς τὴν ζωηράν νεάνιδά θὰ γνωρίζῃ νὰ τὴν ὁδηγῇ δι' εὐμενοῦς καὶ ἰσχυρὰς χειρὸς καὶ θὰ τὴν ἔκαμνε καλὴν μητέρα οἰκογενείας.

Ἀλλ' ἡ Ἰουλιέττα δὲν συνεμεριζετο τὴν γνώμην ταύτην. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη μεγάλως διότι οὐδ' αὐμὸς ἀμφέβαλλε ποτε περὶ τοῦ ἔρωτος δὲ ἐνέπνεε. Μήπως πολλοὶ δὲν ἐφέροντο λίαν φιλοφρόνως πρὸς αὐτὴν!

Καὶ αὐτὴ ἐφέρεθ φιλοφρονέστατα πρὸς αὐτόν, καθὼς εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τίποτε περισσώτερον.

Καὶ τῶρα ἐπεθύμει νὰ τὴν νυμφευθῇ!

Ἀνὴρ τριακοντούτης!

Ἐγένετο πολὺ δύσθυμος. Ἐὰν ἐπεθύμει νὰ νυμφευθῇ διατί νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν Αὐγούσταν;

Καὶ ἐθύμωσε μεγάλως.

Μήπως λοιπὸν ἐφαντάσθη αὐτὴ ἄλλως τὸ μέλλον; Τίς οἶδεν;

Ἰσως τὸ ἐφαντάσθη εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ νέου καὶ κομποῦ ἀξιωματικοῦ, μὲ ὠραῖον λεπτὸν ἀνάστημα καὶ μὲ ὠραῖον ξασθὸν μίστακα. Τίς πάλιν εἰξεύρει ἐὰν δὲν εὑρε τὸ ἰδανικὸν της ἐν τῷ κόσμῳ, ἐὰν δὲν ἠρυσθῇ ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ χορευτοῦ της, ἐὰν ἡ καρδιά της δὲν ἐπαλλεν εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς χειρὸς του;

Ἐν τούτοις ἐὰν τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο ὑφίστατο, ἦτο ἀκόμη πολὺ ἀόριστον, διότι δὲν τὸ ἐγνώριζεν οὔτε ἡ μήτηρ της, οὔτε ἡ ἀδελφή της, ἡ δὲ Ἰουλιέττα ἦτο πολὺ ἀθάνα καὶ πολὺ εἰλικρινὴς ὥστε δὲν θὰ ταῖς ἐκρυπτε μυστικόν, ἐὰν εἶχε κανέν.

Ἐθύμωσε λοιπὸν καὶ ἔκαμνε ἐπίπονον τὴν ζωὴν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν μητέρα της. Ἐπειτα ἦλθεν ἡ περίοδος τῶν δακρύων, ἀλλ' ἐπὶ τέλους συγκατένευσεν εἰς τὰς μητρικὰς προτροπὰς.

Οὐδέποτε θὰ ἐνόμιζε τοῦτο δυνατόν! ἔλεγε στηρίζουσα τὸ ὠραῖον πρόσωπόν της, δακρύβρεκτον εἰσέτι, ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς συγκεκνημένης μητρός της. Τέτοια τρέλα! Ἀλλ' ἀφ' οὗ τὸ ἐπεθύμει ἡ μήτηρ της συγκατένευε νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν εἰς αὐτὴν προσφερόμενον σύζυγον. Ἐστέναξεν ἀκόμη βαθέως, ἔχυσεν ἀκόμη δάκρυά τινα καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἠρραβωνίσθη.

Ὅτε ὡχρὰ οὔτε τεθλιμμένη ἦτο τὴν ἡμέραν τῶν ἀρραβῶνων της, ἀλλ' οὐδὲ εἶχεν ἦθος καταναγκαζομένης μνηστῆς. Πάντοτε ἐδίσταζεν ὀλίγον καὶ ἀνησύχει, δίκην πτηνοῦ ἀποτόμως μεταφερθέντος εἰς ἀγνώστους τόπους. Καὶ μετὰ τὸν πρὸς τιμὴν της δοθέντα χορὸν, ἀκόμη ἔμενεν ἐξησθετισμένη καὶ εὐρίσκουσα ἑαυτὴν ἀξίαν οἴκου ὥσπερ νὰ τὴν εἶχον θυσιάσῃ. Ἀλλ' οὐδὲν τὸ σπουδαῖον ἐνυπῆρχεν εἰς αὐτά. Ἐσυλλογίζετο ἴσως τὸν ὑποθετικὸν ἀξιωματικόν; Ἡρώτα ἴσως ἑαυτὴν τί θὰ ἔλεγεν ἐκεῖνος ὅταν θὰ ἐμάνθανε τοὺς γάμους της, ἐὰν θὰ συνε-

τρίβετο ἡ καρδιά του, ἐάν θά ἡσθένει ἐπικινδύνως, ἢ ἐάν θά ἄφινε τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος διὰ δραματικώτερον ἔτι τρόπον;

Οὐδὲν ἐγένετο. Ὁ κ. ἀξιωματικὸς (ἐάν ὑφίστατο τις ἀξιωματικὸς) ὑπετάγη εἰς τὴν τύχην του καὶ παρηγορήθη πιθανῶς συλλογιζόμενος ὅτι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς γῆς πολλὰ ὠραῖα νέαι. Οὕτως ἐφέσθη τοῦ τάγματός του τῆς συγκινήσεως αὐτοχειρίας ἐνεκα ἐρωτικῆς ἀπελπισίας.

Ταχέως ἡ Ἰουλιέττα ἐλησμόνησε πᾶν ὅ,τι θά ἐδύνατο νὰ τὴν ἀποτρέψῃ ἐκ τῶν ἐνασχολήσεων τῶν ὡς μνηστῆς ἐργασιῶν της. Καὶ ἀληθῶς ὅλαι μὲν αἱ διασκεδάσεις δι' αὐτὴν ἦσαν, οἱ δὲ κόποι καὶ αἱ ἀνίαι διὰ τὴν μητέρα της καὶ διὰ τὴν Αὐγούστα.

Ἡ νεαρά μνηστή, ἥς ὁ βίος ἦτο μέχρι τότε αἰώνιον ἔαρ, ἐξηκολούθησε νὰ χορεύῃ, ὡς καθ' ἕκον τὸν καιρὸν καθ' ὃν διήρκεσαν οἱ ἀρραβῶνες της, διαχέουσα τοὺς μαργαρίτας τῆς εὐθυμίας της εἰς πάντας τοὺς περικυκλῶντας αὐτήν. Τί περισσύτερον τούτου ἠδύνατο νὰ τῇ ζητήσωσι; Τίς λοιπὸν θά τὴν ἐπεθύμει ἄλλοιαν; Βεβαίως οὐχὶ ἡ μήτηρ της, ἥτις μειδιῶσα καὶ κεκοπιακυῖα ἠλόγγει τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐγέννησε τὸ τέκνον της ἐκεῖνο. Ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ὁ μνηστήρ της, οὗτινος ἡ ψυχὴ ἐγένετο νέα πάλιν εἰς τὴν θέαν της καὶ ὅστις ἐφλέγετο νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τέλος θά ἦτο ἰδική του. Τῇ ἐπεδαψίλευε τὰ φιλοστοργύτερα καὶ τὰ ποιητικώτερα ὄνματα καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τοῦ ἔρωτός του ἐνύμιζεν ὅτι ἡ γλῶσσα δὲν ἤρκει διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸ πάθος του.

Ἡ Αὐγούστα ἠθάνετο συσφγγομένην τὴν καρδίαν της ὅτε, ἐργαζομένη σιωπηρῶς διὰ τὴν σκευὴν τῆς Ἰουλιέττας, παρίστατο εἰς τὰς διαχύσεις ταύτας εἰς ἃς ἡ φιλόγελος ἀδελφὴ της ἀνταπεκρίνετο ἀστεϊζομένη, καὶ περιπαίζουσα ἐνίοτε τὴν ὑπερβολὴν ταύτην τοῦ ἔρωτος. Ἐπραττεν ἔτι περισσύτερον. Ἐνίοτε ἐξακρίστατο πάλιν κατὰ τῆς εἰς αὐτὴν γενομένης βίας, ἢ ἔστρεφεν ἀποτόμως τὰ νῶτα πρὸς τὸν μνηστῆρα της μεταβαίνουσα νὰ φιλονεικῇ περὶ τῆς κοπῆς ἐσθῆτός τινος ἢ περὶ τοῦ σχήματος στολισματός τινος. Βεβαίως δὲν ἔπραττεν ταῦτα ἀπὸ κακίας, διότι ἦτο ἀνίκανος δι' αὐτό. Ἀλλ' ἡ καρδία της ἔμενεν ἀδιάφορος καὶ τὸ ἄφινε νὰ φαίνεται. Καὶ ἡ Αὐγούστα ἐσυλλογίζετο πῶς αὕτη θά συνέλεγεν εὐλαβῶς ἐκάστη αὐτοῦ λέξιν, ἐκάστην τρέλαν του, διπλῶς συγκινητικὰς ἀπὸ ἀνθρωπῶν ὅστις συνήθως ἦτο τόσο σοδαρὸς! Ἦτο πεπεισμένη ὅτι τοιαύτη δυσἄρμοςτος ἔνωσις θά ἔκαμε δυστυχεῖς ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους, καὶ φυσικῶς ἐδίδεν ἐνίοτε εἰς τὴν νεαρὰν ἀδελφὴν της σκληροτέρας προειδοποιήσεις παρ' ὅσον ἦσαν ἀναγκαῖαι.

— Λοιπὸν! πάρε τον σὺ, ἀφ' οὗ τὰ εἰξεύρεις καλλίτερα! Νομίζεις πῶς με' μέλει διόλου! ἀνέκραξεν ἡ Ἰουλιέττα ὠργισμένη. Τότε ἡ Αὐγούστα ἐσιώπα κατὰ βᾶθος τεθλιμμένη.

Ἡ μήτηρ παρεπονέτο ὅτι ἡ Αὐγούστα ἐσκυθρόπαζε καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ παρηγορηθῇ διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της. Καὶ ὅμως αἱ διασκεδάσεις δὲν ἔλειπον ἀπ' αὐτῆς! Δὲν ἔπαυον ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν ἀναγκάζωσι νὰ διασκεδάσῃ, καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἀδελφαὶ ἐφάνησαν ὁμοῦ εἰς τὸν κόσμον. Ἀλλ' ἡ Αὐγούστα ἐφάνη τόσο ψυχρὰ καὶ τόσο ἀδιάφορος, καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν καλλιτέραν ὑποδοχὴν, ὥστε ταχέως τὴν ἐξώρισαν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἡλικιωμένων νεανίδων.

Τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ἡσθένησεν. Οὐδεὶς τὸ παρετήρησεν, οὐδεὶς τὴν ἐπεθύμησε καὶ ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅλους αὐτὸς ὁ μνηστήρ, ὅστις ἔβλεπε καὶ ἐσυλλογίζετο μόνον τὴν Ἰουλιέτταν του. Ἀλλ' ἐκεῖνη ὠργίσθη ἤθελε παντὶ τρόπῳ νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἡ Αὐγούστα. Ἠγάπα τὴν ἀδελφὴν της ὅπως

τὸ ἐνδοὶ καὶ ἤθελε νὰ τῇ δώσῃ τιμητικὴν θέσιν πλησίον της. Παρωργισμένη δὲσχυρίσθη ὅτι ἡ Αὐγούστα προσεποιεῖτο τὴν ἀσθενὴ διὰ νὰ τὴν λυπήσῃ, καὶ ἀγνοοῦσα πόσον καλῶς ἐμάντευσε: «Παῖδά ἐγώ, τῇ εἶπεν, ἐάν αὐτὸς δὲν ἐξέλεγε σέ;» Καὶ ἔπειτα ἐξῆλθε κλαίουσα.

Ἡ Αὐγούστα προσεπάθησε νὰ ἐνδυσθῇ, ἀλλ' οἱ ἀγῶνες της ὑπῆρξαν ἀνωφελεῖς. Τοῦτο ἦτο ἀνώτερον τῶν δυνάμεών της.

Παρά τὰς προβλέψεις της ἡ ἔνωσις ὑπῆρξεν εὐτυχιστάτη. Θὰ ἔστρεφετο ὀλοτελῶς καρδίας ἡ Ἰουλιέττα ἐάν δὲν ἐξετίμα τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ζῇ πλησίον τοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖνου ὅστις προὔλαμβανε πάσας τὰς ἐπιθυμίας της, οὗτινος ἡ ζωὴ μόνον σκοπὸν πλέον εἶχε τὸ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἐπιπόλαιον αὐτὸ παιδίον τὰς ἡδονὰς ἃς δύναται νὰ προμηθεύσῃ ὁ ἔρως καὶ ἡ περιουσία.

Ποῦ ἦτο ὁ ἄλλοτε βίος τοῦ ὁ πλήρης μελετῶν; Ἡ Ἰουλιέττα εἶχεν ἐξωρίσῃ τοῦ οἴκου πᾶσαν σοδαράν ἐνασχόλησιν. Ἦτο τόσο ἀξέριστος ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ τῇ ἐναντιωθῶσι! Ἐγέλα εὐχαρίστως ὅταν ὑπεχώρουν εἰς τὰς ἰδιοτροπίας της! Ἐάν τυχὸν ἡ μήτηρ προσεπάθει νὰ τῇ ἀποτείνῃ ἐπιπλήξεις τινὰς ὡς πρὸς αὐτό, πρῶτος ὁ σύζυγός της τὴν ὑπερησπίζετο. Μήπως ἐδύνατο νὰ μὴ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν χορὸν; Ἦτο τόσο νέα καὶ ἡγάπα τόσο τὸν χορὸν! Μήπως ἐδύνατο νὰ τῇ ἀπαγορεύσῃ κάμμειαν συναναστροφὴν; Ἦτο τόσο εὐτυχὴς ἐν τῷ μέσῳ λαμπροῦ κύκλου οὗτινος ἐκεῖνη ἦτο τὸ κέντρον! Ἐάν ἐνίοτε πόθος τις ἐξηγεῖτο ἐντὸς τοῦ συλλογιζόμενος τὸ παρελθόν, τὸν γαλήνιον καὶ ἐργατικὸν βίον του, ἐάν τῷ ἐξέφευγε στεναγμὸς τις, ἐάν συγκεχυμένως πῶς ἡσθάνετο ὅτι κατὰ τι τῷ ἔλειπε καὶ ὅτι δὲν εὗρεν ἐκεῖ ὅ,τι ὄνειρόπολῃσε, τότε μόνον ἡ θεὰ τῆς γυναικὸς του, ἐν μειδίῳ τοῦ ὠραίου στόματός της ἤσκουν διὰ ν' ἀποδιώξωσι τὰς ἀναμνήσεις ταύτας καὶ τοὺς πόθους ἐκείνους καὶ νὰ πληρώσωσι τὴν καρδίαν του ἀπὸ χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην.

Βεβαίως ἡ Ἰουλιέττα θά ἦτο λίαν ἀχάριστος ἐάν ἔμενεν ἀναίσθητος εἰς τόσο ἔρωτα. Καὶ δὲν ἔμεινε.

Ἡ μήτηρ ἦτο εὐτυχὴς διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ παιδίου τούτου, ὅπερ ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἦτο τὸ χάσμα τῆς οἰκογενείας. Ἐλυπεῖτο μόνον διότι ὁ πατὴρ δὲν ἔζησεν ἐπὶ πολὺ διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θέαμα τοῦτο, καὶ ἠύχετο ὅπως καὶ ἡ Αὐγούστα ἡμέραν τινὰ τύχῃ ὁμοίας εὐτυχίας.

Εἰς πάντα ἄλλον οἶκον ὁ κοσμικὸς οὗτος βίος τῆς οἰκοδεσποίνης θά εἶχε μετ' ὀλίγον ὀλεθρίας συνεπειάς. Εἰς αὐτὸν ὅμως τὰς ἀπέφυγον, χάρις εἰς τὴν μητέρα καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Αὐγούστα, διότι ἡ μήτηρ ἤρχιζε ν' ἀδυνατῇ καὶ δὲν ἡγάπα πλέον νὰ ταράζωσι τὴν ἡσυχίαν της. Ἀλλ' ἡ Αὐγούστα ἤρχετο ὁσάκις ἡ παρουσία της ἦτο ἀναγκαία, εἴτα δὲ ἀπεσύρετο σιωπηρῶς ὅτε ἐπανήρχετο ἡ τάξις. Ὁ σύζυγος ἐνίοτε ἐδείκνυνεν ἐκπληξιν βλέπων τὸν οἶκόν του τόσο καλῶς ὀργανισμένου καὶ ἐθαύμαζε τὴν νεαρὰν σύζυγόν του ἥτις ἐγνώριζε νὰ ἐνώνῃ τόσο καλὰ τὰ προτερήματα καλῆς οἰκοδεσποίνης πρὸς τὰ τῆς γυναικὸς τοῦ κόσμου. Ἡ Ἰουλιέττα τῷ ἀπεκρίνετο τότε ἐπιπολαίως. «Ἡ Αὐγούστα τὰ ἔκαμεν αὐτά!» Ἀλλὰ δὲν ἐδίδο μεγάλην προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐξηκολούθει νὰ πληροῖ τὸ εἶδωλόν του δι' ἐπαίνων, οὓς ἐκεῖνη ἐδέχετο μειδιῶσα, δίκην φόρου ὀφειλομένου πρὸς αὐτήν.

Ὅτε ἀπέκτισε τέκνα ἡ νεαρά γυνὴ δὲν ἐτροποποίησε σχεδὸν τὸν τρόπον της τοῦ ζῆν. Διατὶ νὰ στερηθῇ τῶν διασκεδάσεων; Μήπως ἡ Αὐγούστα δὲν ἦτο ἐκεῖ; Ἀλλ' ἡ μητρικὴ ἀγάπη δὲν ἔλειπεν ἀπ' αὐτῆς. Ἠγάπα τὰ τέκνα της καὶ ἐπαίξε μετὰ τὰ ἀγαπητὰ της ὥστ' ἐν ἡτῷ καὶ ἐκεῖνη ὡς αὐτὰ παιδίον. Οὐδὲν τὸ χαριέστερον παρὰ νὰ τὴν ἔβλεπὲ της νὰ χορεύῃ, μετὰ τοὺς μακροὺς βοστρύχους της κυματίζοντας εἰς

τὸν ἄερα, ἀκροποδητή, ὅτε ἔσυρεν εἰς γῆρον τὰ προσφιλέστατα ἐκεῖνα πλάσματα.

Ἐν τούτοις ὁ σύζυγος, παρ' ὅλην τὴν τύφλωσίν του, παρετήρησεν ὅτι τὸ σπουδαῖον μέρος τῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων του ἦτο ἐγκαταλειμμένου εἰς τὴν γυναικαδέλφην του. Καὶ ὅτε ἐνέοτε, κατόπιν τιμωρίας ἐπιβληθείσης ὑπὸ τῆς Αὐγούστας, ἡ Ιουλιέττα μετέβαινε δακρυρροῦσα, ὥσπερ νὰ εἶχον αὐτὴν τιμωρήσῃ, νὰ παραπονηθῇ ὅτι ἡ Αὐγούστα ἦτο πολὺ αὐστηρά; ἐκεῖνος ἐσκέπτετο ὅτι ἔπρεπε μίαν ἡμέραν ἢ μῆτηρ νὰ πράξῃ τὸ ἔργον ἐκεῖνο. Τὸ αἰσθημα ὅπερ ἐδοκίμαζε τότε ἐκεῖνος δὲν ἦτο πλέον καθαρὸς θαυμασμός. Ἀλλ' ἡ νεαρά γυνὴ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν διὰ πείσμονος ὕφους καὶ ἐγνώριζε μετ' ὀλίγον, τί μάγισσα! νὰ εὖρη παραδεκτὴν συγγνώμην. «Αὐτὸ εὐχαρίστει καθ' ὑπερβολὴν τὴν Αὐγούσταν! Πρέπει καὶ αὕτη ἡ καὶ μὲν νὰ λαμβάνῃ κάποιαν χαράν!» Καὶ ἐκεῖνος ὑπεχώρει, τρελῶς τετυφλωμένος, καίπερ ἐσωτερικῶς δὲν ἦτο πάντοτε λίαν πεπεισμένος. Ἀλλ' ἀληθῶς ὁποίας χαρὰς εἶχεν ἡ Αὐγούστα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Ἡρχιζε νὰ γίνηται γεροντοκόρη, καὶ δὲν πρέπει μία γεροντοκόρη νὰ λαμβάνῃ καὶ αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχίαν τινά;

Ἡ Αὐγούστα διῆγεν ἥσυχον καὶ μονότονον βίον. Καὶ αἱ σφοδρότεροι θύελλαι καταπαύουσιν ἐπὶ τέλους, καὶ τὰ ζωηρότερα πάθη σβέννυνται ἐλλείψει τροφῆς.

Ὁ βίος τῆς λοιπὸν ἐγένετο γαληνιώτερος καὶ ἀτάραχος. Ἐφαίνετο ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ βλέμμα τῆς προσεκτῆσατο πλειοτέραν γλυκύτητα. Ἐθεωρεῖτο ἄξιαγάπητος, τὴν ἡγάπων, καὶ τὴν εὖρισκον εὐάρεστον γεροντοκόρην, σπάνιον καὶ ἀνεκτίμητον φαινόμενον. Οἱ μνηστῆρες μάλιστα συνέρευσαν. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς Αὐγούστας διὰ τὸν πατέρα τῆς τῇ ἑκαμὲ ν' ἀποκτήσῃ φήμην νοσοκόμου. Μεταξὺ ἄλλων εἰς ἱλαρχος, ὃν εἰς ἀποστρατεῖαν ἕνεκα πολυαριθμῶν πληγῶν, τῇ προσέφερε νὰ περιποιηταὶ τὰς πληγὰς του.

Ἀνάλογοι τινες ἄλλαι αἰτήσεις ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς τῆς ὑπὸ κομικῆς ἐκπλήξεως, ὑπερηφανίας καὶ εἰρωνείας. Ἀλλ' ὅταν δύο ἢ τρεῖς μνηστῆρες νέοι εἰσέτι καὶ ἀμεμπτοὶ παρουσιάσθησαν, ἡ γηραιά γυνὴ ἐφωβήθη μήπως ἡ Αὐγούστα τὴν φορὰν ταύτην εἶχε διαθέσει νὰ τοὺς ἀποδεχθῇ καὶ νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ.

Οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. Καρδίαι τινές, ὅταν ἀπαξ μόνον αἰσθανθῶσιν ἀληθῆ ἔρωτα, μένουσι κεκλεισμένοι διὰ παντός εἰς πᾶσαν νέαν ἀγάπην, καὶ ἡ καρδία τῆς Αὐγούστας ἦτο ἐξ ἐκεῖνων. «Δὲν δύναμαι ν' ἀφήσω τὴν μητέρα μου», ἀπεκρίνετο εἰς πᾶσαν αἴτησιν, καὶ τὸ πᾶν ἔληγεν. Ἡ μῆτηρ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν μέμφηται, ἀλλ' ἡ Αὐγούστα ἔμεινεν ἀδιάφορος εἰς τὰς ἐπιπληξεις τῆς, ἡ δὲ γηραιά γυνὴ χωρὶς νὰ ἐπιμένη περισσότερον, ἤρκετο μόνον νὰ ψιθυρίζῃ εἰς τὸ οὖς γηραιᾶς τιμῆς φίλης· «Ὁμολογητέον ὅτι ἡ Αὐγούστα σέβεται εὐλαβῶς τὰς τελευταίας θελήσεις τοῦ πατρὸς τῆς.» Οὐδέποτε ἐσυλλογίσθη ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς ἐθυσίαζε χάριν αὐτῆς τὴν ζωὴν τῆς.

Ἡ εὐτυχία τῆς Ιουλιέττας διήρκεσε πέντε ἔτη. Ὁξὺς πυρετὸς τὴν ἀνῆρπασεν εἰς τινὰς ἡμέρας. Ἐκρύωσεν ἐν ᾧ ἐξήρχετο τοῦ χοροῦ, εἰς ὃν μετέβη πολὺ ταχέως μετὰ τὸν τοκετὸν τῆς. Ἀπέθανεν ὡς ἔζησε, συρθείσα ὑπὸ τοῦ κύματος τῶν διασκεδάσεων μέχρι τοῦ τάφου.

Ὁ θάνατός τῆς ὑπῆρξεν ἀτάραχος καὶ ἄνευ θλίψεως διάβασις εἰς τὴν αἰώνιαν ἀνάπαυσιν. Ἀπέθανεν κατὰ τὸ ἄνθισμα τῆς νεότητός τῆς, χωρὶς ν' ἀφήσῃ κατόπιν δυσάρεστον ἀνάμνησιν, χωρὶς νὰ προσενήσῃ εἰς οὐδένα κακόν, εἰμὴ μόνον εἰς μίαν. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔπραξεν ἀθῶως καὶ χωρὶς ποτε νὰ τὸ εἰξεύρῃ.

Ὅτε ὁ σύζυγός τῆς, δακρύδρεκτος ἀπεμακρύνθη τοῦ φερέτρου ἐνθα ἡ εὐτυχία του εἶχε ταφῇ, τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶχε σκοτεινιάσῃ διὰ παντός. Ἀλλὰ τὰ τέκνα του ἦσαν ἐκεῖ, ἔπρεπε νὰ τοῖς διατηρήσῃ ἓνα πατέρα. Ἐκαμὲ λοιπὸν βίαιον ἀλλ' ἀνωφελῆ ἀγῶνα, καὶ ἐπανέπεσεν ἀνίσχυρος καὶ καταβεβρυμένος.

Ὅτε μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐξῆλθε τέλος ἐκ τῆς ναρκώσεώς του παρετήρησεν ὅτι ὁ οἰκιακὸς βίος ἠκολούθει τὸν τακτικὸν ρόον του, ὅτι τὰ τέκνα του ἐγέλων καὶ ἐπαιζον ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ὅτι οἱ ὑπηρέται τοῦ ἐσχόλαζον ἡσυχῶς ἀπὸ τὰς ἐργασίας των, ὅτι ἡ τάξις ὑπῆρχεν εἰς τὴν οἰκίαν ὥσπερ ὁ θάνατος τῆς οἰκοδεσποίνης νὰ μὴ ἐτάραξεν οὐδαμῶς τὴν ἐστίαν.

Μεγάλως ἐλυπήθη ἅμα δὲ καὶ ἀνεκουφίσθη. Τούλάχιστον ἐδύνατο νὰ κλαύσῃ ἐν ἡσυχίᾳ. Δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυά του διὰ νὰ ἐπιτηρήσῃ τὴν οἰκίαν, διὰ νὰ δώσῃ διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπηρέτας. Διὰ τὰχα νὰ βασανισθῇ; Μήπως ἡ Αὐγούστα δὲν ἦτο ἐκεῖ; Ἡσθάνθη ἑαυτὸν ἡσυχώτερον, ἡ δὲ καρδία του ἐπληρώθη εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἄδακτον καὶ ἀφαντον εὐεργετικὸν δαίμονα ὅστις ἠγρύπνει ἐπὶ τοῦ οἴκου του.

Καὶ αὕτη ἡ διάκρισις καὶ ἡ ψυχρὰ ἐπιφύλαξις τῆς Αὐγούστας ὅτε τὸν συνήντα τῷ ἐφαίνετο μία ἐπὶ πλέον εὐεργεσία. Δὲν ἔλαβε δὲ καὶ κόπον διὰ νὰ τῇ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, διότι πρὶν λάβῃ καιρὸν νὰ τῇ τὴν ἀποδείξῃ, ἐκείνη ἀνεχώρησε.

Ἐν τούτοις πόσον ὑπέφερεν ὅτε ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἐκείνη ἦν ἑκλαίε διὰ παντός ἔλειπε τόσον ὀλίγον ἀπὸ τὰ ἰδιά του τέκνα. «Ἡ μαμὰ θὰ ἔλθῃ πάλιν, ἔλεγον ἐκεῖνα. Μίαν ὥραϊαν ἡμέραν, ὅταν ὅλα τὰ λουλούδια θ' ἀνθίζουν, θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μᾶς φέρῃ ὥραιότερα, καὶ θὰ δώσῃ ἀπὸ ἓνα εἰς καθ' ἓνα, καὶ τὸ ὥραιότερον εἰς τὸ φρονιμώτερον. Ἡ θεία Αὐγούστα τὸ εἶπε, καὶ ἡ θεία Αὐγούστα λέγει πάντοτε ἀλήθεια.» Καὶ αὐτὰ εἶτι τὰ πένθιμα ἐνδύματα οὐδεμίαν εἰς αὐτὰ ἐντύπωσιν ἔκαμον. Τέλος τὸ μικρὸν τριετὲς ἄρρεν, ἔππευε καθ' ἑκάστην ῥάβδον διὰ «νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ ἰδῇ τὴν μαμὰ». Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμινεν ὡς πατρὸς καὶ ὡς ἐορτῇ.

Ἀλλὰ τὸ σκληρότερον κτύπημα διὰ τὸν ἀτυχῆ πατέρα τῷ κατεφέρθη ὑπὸ τῆς μικρᾶς θυγατρὸς του, τετραετοῦς χαριέσσης παιδίσκης. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἐξήρχετο διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κοιμητήριον, τὸν ἠρώτησε ποῦ μετέβαινε καὶ ἐπειδὴ τῇ ἀπεκρίθη ὅτι μετέβαινε νὰ ἰδῇ τὴν μαμὰ του «εἶπε εἰς τὴν μαμὰ μου, τῷ ἐφώναζεν ἐκείνη ἀπὸ τοῦ παραθύρου, νὰ μὴ βιάζεται. Ἐμπορεῖ νὰ μείνῃ ὅσῳ θέλει εἰς τὸ ὥραιον περιδῶλι τῆς, καὶ μέσα εἰς τὰ ὥραϊα τριαντάφυλλα τῆς. Δὲν τὴν χρειαζόμεθα διότι ἡ θεία Αὐγούστα εἶν' ἐδῶ.» Καὶ πικροτάτῃ τῷ ἐγένετο ἡ σκέψις αὕτη ὅτι ὁ βίος τῆς ἀγαπητῆς του Ιουλιέττας ἐφαίνετο ἀνωφελὲς καὶ εἰς ἐκεῖνα ἀκόμη τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἐγέννησε.

Αὐτὸ τὸ λυπηρὸν ὅμως συμβᾶν εἶναι ὅπερ, ὅτε ἐσκέφθη μετὰ τινὰ καιρὸν νὰ δώσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του νέαν διευθύντριαν καὶ εἰς τὰ τέκνα του δευτέραν μητέρα, τὸν ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν γυναικαδέλφην του, παρὰ τὴν ψυχρότητα ἣν ἐκείνη διαρκῶς τῷ ἐδείκνυνεν. Οὐδέμία ἄλλη γυνὴ θὰ εἶχεν ὀλιγοτέρας ἀπαιτήσεις, οὐδέμία ἄλλη θὰ ἐξεπλήρου καλλίον τὰ μητρικὰ καθήκοντά τῆς, οὐδέμία ἄλλη θὰ ἦτο δι' αὐτὴν ἄριστον καὶ στερεώτερον στήριγμα...

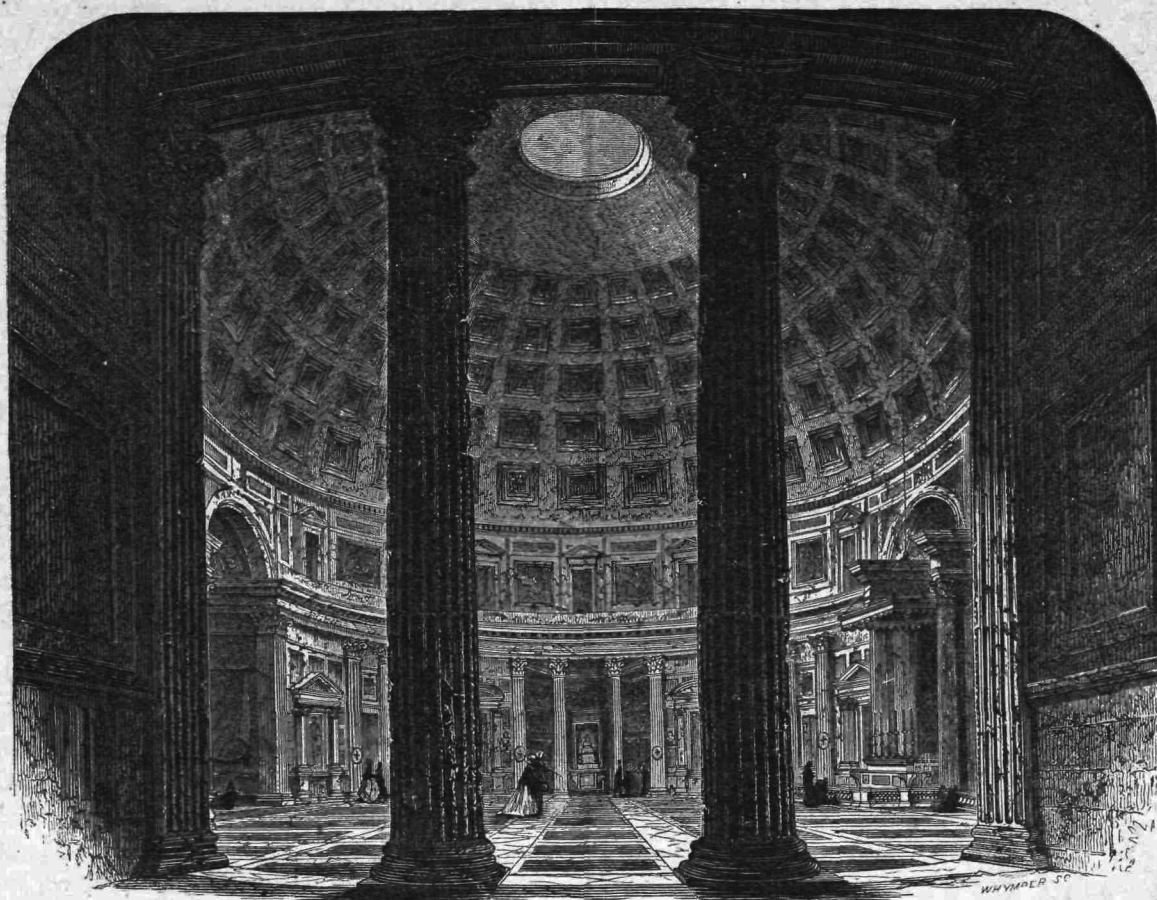
Μάτην ἀπέδωκε τὴν σκέψιν ταύτην, αὕτη ἐπανήρχετο ἀδιακόπως.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθῇ νὰ δέχεται τὰς ὑπηρεσίας τῆς Αὐγούστας ὅπως καὶ πρότερον. Ἀλλῶς τε προφανέστατα αὐτοῖς

οἱ αἰώνιοι πηγαινοερχομοὶ τὴν ἐκούραζον πολὺ. Ἄφ' ἑτέρου ἦτο ἀκόμη πολὺ νέα διὰ τὰ κατοικῆ ἐν οἰκίᾳ ἀνυμφεύτου ἔστω καὶ ἂν ἦτο ἡ τοῦ γαμβροῦ της. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἡ μήτηρ της δὲν θὰ συγκατετίθετο διότι ἡ γραῖα αὕτη ἦτις ἀπὸ ἐτῶν ἀνεπαισθήτως συνείθισεν εἰς τὰς περιποιήσεις τῆς θυγατρὸς της δὲν θὰ ἀπεφάσιζε νὰ τὴν ἀφήσῃ καὶ μερικῶς ἔτι πρὸς χάριν τῶν ἐγγόνων της. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Ἰουλιέττας ἦτο ἀπαιτητικώτερα ἢ ἄλλοτε, νομίζουσα ἑαυτὴν φιλάσθενον. Καὶ ἀληθῶς ἡ λύπη τὴν εἶχε φοβερὰ ἐξασθενήσῃ. Ἡ Ἰουλιέττα της!... δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πιστεύσῃ... Ἐάν ἀπέθνησκειν ἡ μεγαλειτέρα τὸ κτύπημα ἴσως θὰ ἦτο ὀλιγώτερον σκληρὸν καὶ ὀλγρον θὰ τὴν ἐξέπληττε. Ἀπὸ πολλοῦ ἡ σκιά εἶχε διαχυθῇ ἐπὶ τοῦ βίου τῆς

Αὐγούστης. Ἀλλ' ἡ Ἰουλιέττα! Τὸ εὐθυμον καὶ νεαρὸν ἐκεῖνο πλάσμα ὅπερ οὐδέποτε, οὐδὲ ἐπὶ ὥραν ἠσθένησε! Ἦτο τοῦτο δυνατὸν; ...

Καὶ τώρα ὁ γαμβρὸς της θὰ ἐλάμβανεν ἀκόμη καὶ τὸ τέκνον ὅπερ τῇ ἔμενεν! Ἄ! τοῦτο ἦτο πολὺ μέγαν! Καὶ ἐν ᾧ ἔχυνε μετ' ἐκείνου πικρὰ δάκρυα εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς μεταστάσης, τῷ ἔδιδε συγχρόνως νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἔπρεπεν εὐθὺς νὰ ζητήσῃ ἀξίαν ἐμπιστοσύνης γυναῖκα διὰ νὰ διοικῇ τὸν οἶκόν του καὶ ὅτι παρέβαινε τὸν σεβασμὸν πρὸς αὐτὴν ἥτις ἦτο γραῖα φιλάσθενος λαμβάνων καθ' ἑκάστην πλείτερον τὸ μόνον στήριγμά της. Ὡς πρὸς τοῦτο λοιπὸν οὐδεμίᾳ συμφωνίᾳ ἦτο δυνατὸν νὰ γύνῃ.

ΤΟ ΚΟΛΟΣΣΑΙΟΝ

Ἀλλ' ἐάν ἡ Αὐγούστα ἐγίνετο σύζυγός του — καὶ διατὶ τάχα νὰ μὴ γείνη; — Τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ συμβιβασθῶσι. Ἡ μήτηρ θὰ ἤρχετο νὰ κατοικήσῃ μετ' αὐτούς καὶ οὕτως οὐδεμία περιποίησις θὰ ἔλειπεν ἀπ' αὐτὴν, καὶ οὐδὲν θὰ παρίλλαιπεν ἀπὸ τοῦ τρόπου των τοῦ ζῆν. Ἡ Αὐγούστα θὰ εὕρισκεν ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ θέσει μεγαλειτέραν ἀνεξαρτησίαν, θὰ ἐνήργει ἐλευθερότερον καὶ θὰ εἶχε πλείονα ἐπὶ τῶν παιδίων δικαιώματα ἄτινα ἄλλως τε ἠγάπα ὡς ἰδικὰ της. Διὰ τὸν ἑαυτὴν του δὲν ἐνδιέφερον οὐδὲν. Τίποτε δὲν ἐπεθύμει, τίποτε δὲν ἐζήτην, παρὰ τὸ νὰ γνωρίζῃ ὅτι τὰ ἀγαπητὰ του παιδιὰ εὕρισκοντο εἰς καλὰς χεῖρας.

Ἀφ' οὗ ἐπὶ μακρὸν ἐσκέφθη ἀπεφάσισε τέλος νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν γυναικαδέλφην του.

Ὡραίαν ἑαρινὴν πρωΐαν τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸν κήπον διὰ νὰ τῇ ὁμιλήσῃ ἀνώτερον. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπεφυλισμένων ἐκ τῶν

ανθέων τῶν δένδρων ἄτινα οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἀκόμη εἶχον ἐγγίση τὰς ὥρας ἐνδυμασίας τῆς Ἰουλιέττας, ἐκεῖνη ἐβάδιζε βραδέως χωρὶς ἡ ἐλαχίστη ἐρυθρότις νὰ χρωματίζῃ τὸ ὤχρον πρόσωπόν της, χωρὶς ἡ ἐλαχίστη λάμψις νὰ λαμπρῇ εἰς τοὺς μαύρους ὀφθαλμούς της.

— Δὲν δύναμαι τῇ εἶπεν ἐκεῖνος σοβαρῶς, νὰ σὰς προσφέρουν τὸν περιπαθὴ ἔρωτα δι' ἡσθάνομην διὰ τὴν Ἰουλιέτταν μου. Ἐάν ἔπρεπε, κατόπιν ἐκείνης, νὰ δεῖξω τὸ αὐτὸ αἶσθημα εἰς ἄλλην γυναῖκα, ἡ μᾶλλον νὰ τὸ ὑψοκρίθω ἡ ἰδέα νέου γάμου θὰ μ' ἦτο ἀνυπόφορος. Ἐκεῖνη συνεκόμεσε μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τάφον τὸν μόνον ἔρωτα τῆς ζωῆς μου! Ὅτι μοὶ μένει τώρα εἶνε ἡ ἐκπλήρωσις καθήκοντος. Ὁφείλω νὰ πραξῶ τὰ πάντα διὰ νὰ εὐτυχῶσι τὰ τέκνα μου καὶ διὰ νὰ ἀνατραφῶσι καλῶς. Ἀλλ' ἐάν δὲν δύναμαι νὰ σοῦ προσφέρω τὸν ἔρωτά μου δὲν ζητῶ οὐδὲν καὶ τὸν ἰδικόν σας. Ἐγενόμεθα διὰ νὰ ἐννοῶ-

μεν ἀλλήλους. Καθ' ὅσον σὰς γνωρίζω, ὅτι δύναμαι εἰλικρινῶς νὰ σὰς ὑποσχεθῶ, τὴν πιστὴν φίλαν ἀδελφού, τὴν ὑπόληψιν ἀνθρώπου παραδίδοντος μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς χεῖράς σας τοὺς προσφιλεστέρους θησαυρούς του καὶ ὅστις θέλει προσπαθήσῃ νὰ εὐχαριστῇ ὅλους σας τοὺς πόθους, ἀρμόζει κάλλιον εἰς τὸ σοβαρὸν πνεῦμα σας, εἰς τὴν ἡσυχον φύσιν σας, παρά φλογερώτερον αἶσθημα.

Τὴν παρετήρησεν. Ἐκείνη δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλὰ τὰ βλέμματα τῆς ἦσαν προσηλωμένα πρὸς τὸν ὀρίζοντα ἔνθα ὁ ἥλιος ἐφώτιζε σιτοφόρον ἐξηραμένην πεδιάδα. Μήπως ἐσυλλογίζετο τὴν νεότητά της, ἥς ὅλα τὰ ἄνθη εἶχον καταστραφῇ πρὶν νὰ φυῶσι, τὰς ἀπείρους θυσίας ἃς οὐδεὶς ποτε ὑπόπτευσεν; Καὶ τώρα ὅτε ἡ εὐτυχία παρουσιάζετο πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τὴν μόνον δυνατὴν μορφήν, ἵσως διελογίζετο ὅτι ὠμοίαζε πρὸς τὴν πεδιάδα ἐκείνην ἥς ξένῃ χεὶρ ἀπὸ πολλοῦ εἶχε θερίσῃ τοὺς πλουσίους καρπούς. Τίς-αἶδε... Ἐν τούτοις τὸ αἶμα δὲν ἐκυκλοφόρησε ζωηρότερον εἰς τὰς φλέβας τῆς, ὁ σφυγμὸς τῆς δὲν ἐπαλλε σφοδρότερον ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος τῇ ὠμίλει. Μόνον ἀπαξ ἢ δις, ἀλλὰ μόλις πρὸς δευτερόλεπτον, ἡ καρδιά τῆς συνεσταλὴ θλιβερώς ὑπὸ τὸ ψῆχος τῶν λόγων ἐκείνων.

Ἐκεῖνος ἐνόμισεν ὅτι ἐδίσταζεν. Ἀνησυχία τις ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

— Σὰς προσφέρω ἡσυχον βίον, ἐπανέλαβεν ἐκεῖνος μετὰ τινα στιγμὴν σιγῆς καὶ διὰ συγγενικημένης σχεδὸν φωνῆς. Ἰσως νομίζετε ὅτι συλλογίζομαι περισσότερον τὸν ἑαυτὸν μου καὶ ὅχι ἀρκετὰ τὴν σύντροφόν μου. Ἄλλ' εἶμαι λίαν προσβεβλημένος, καὶ μοὶ ἀναγκαιοῦσιν ἡσυχία πνεύματος καὶ γαλήνης βίος διὰ νὰ ἰαθῶ καὶ θέλω αἰώνως σὰς εὐγνωμονῇ ἐάν μοι ἐξασφαλίσῃτε ταῦτα. Ἐν τούτοις οὐδὲν δικαίωμα θὰ ἔχω νὰ παραπονεθῶ ἐάν ἀπεκρύνετε τὴν αἵτησίν μου. Δὲν ἀποκρίνεσθε; προσέθηκεν, ἐπειδὴ ἐκείνη ἐσιώπα πάντοτε.

Ἐστρεψε πρὸς αὐτὸν τὸ βαθὺ βλέμμα τῆς, καὶ τῷ ἔτεινε τὴν λευκὴν καὶ παγιομένην χεῖρά της.

— Ἐπιστρέψατε αὐρίον, τῷ εἶπε. Πρέπει πρῶτον νὰ ὁμιλήσω μὲ τὴν μητέρα μου.

Καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ διηγήθη τὰ πάντα εἰς τὴν γραῖαν. Ἄλλ' ἐκείνη ἦτο δύσθυμος, διότι ἡ συνομιλία διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἔβλεπεν αὐτόθι ἑλλειψιν σεβασμοῦ παρά τοῦ γαμβροῦ τῆς εἰς ὃν ἐπὶ τινων ἡμερῶν ἔσπεκε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Αὐγούστα ἦτο ἰδική της καὶ ὅτι ἦτο λίαν ἀπαραίτητος. Εἰς τὰ παράπονά της ἠνώθησαν φυσικῶς καὶ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ἐμπόδια ἅτινα οὐδὲν σημαίνουσι ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εὐκόλως ὀργίζουσιν ἐρεθισμένον ἄτομον. Τὸ θρονίον τῆς δὲν ἦτο εἰς καλὴν θέσιν, καθὼς καὶ τὸ σκαμνὶ τῆς, τὸ μᾶλλον κουδῶρι τῆς εἶχε πέσῃ χαμαὶ καὶ ὅμως δὲν ἐδύνατο νὰ ἐγερθῇ διὰ νὰ τὸ λάβῃ ὑποκάτω τοῦ ἀνακλιντήρος ὃν εἶχε κυλίσῃ! Πολλάκις ἐν τοιαύτῃ συγκυρίᾳ ἐκάλει τὴν ὑπηρέτριαν ἀλλὰ σήμερον δὲν τὸ εἶχε συλλογισθῇ... Ἡ διακοίνωσις τῆς Αὐγούστης οὐδόλως ἦτο δυνατὴν διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ.

— Ἀμ βέβαια! ἀπεκρίθη μετὰ τραχύτητος, τὰ ἐξεύρω ἐγὼ αὐτά! Ὅταν μαρὰ τὸ ρόδιον τὴν θέσιν του τὴν πιάνουν τὰ ἀγκάθια! Ἄλλ' ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὸ βαθεὺς τεθλιμμένον βλέμμα τῆς θυγατρὸς τῆς.

Αὐτὰ δὲν τὰ εἶπον ἀπὸ κακεντρέχειαν, ἐπανέλαβεν ὅλως τεταραγμένη καὶ ὥσπερ συγχωροῦσα ἑαυτήν. Αὐτὰ τὰ εἶπα ἀπὸ τὸν θυμὸν μου. Εἶνε φυσικὸν διατὶ θέλεις νὰ σὲ νυμφευθῇ, διότι τί θὰ γέινῃ τώρα μὲ τὰ παῖδιά του! Καὶ ἂν ἡ μητέρα σου μείνῃ μόνῃ τί τὸν μᾶλλαι αὐτόν!...

— Θέλει, εἶπεν ἡ Αὐγούστα, νὰ ἔλθῃς νὰ κατοικήσῃς μὲ ἡμᾶς. Γνωρίζει πολὺ καλὰ ὅτι δὲν θὰ σ' ἐγκαταλείβω.

Τὴν ἐπαύριον ἐκεῖνος ἐπανῆλθεν. Ἦτο ἐπίσης ὠραία καὶ αἰθρία ἡμέρα.

— Συγκατα-εὔετε; ἠρώτησε τὴν Αὐγούσταν μετὰ προφανοῦς ἀγωνίας, ὅτε ἐκείνη ἤλθεν εἰς προϋπάντησίν του εἰς τὸν κῆπον.

— Ναί, ἀπεκρίνατο ἐκείνη.

Ἐκεῖνος ἀνέπνευσε.

— Σὰς εὐχαριστῶ, τῇ εἶπε... διὰ τὰ τέκνα σου καὶ δι' ἐμέ, προσέθηκε μετὰ τινα παύσιν. Δὲν θὰ ἀντισταθῇτε διὰ νὰ γείνῃ ταχέως ὁ γάμος βέβαια; Ἡ οἰκία ἔχει μεγαλὴν ἀνάγκην οἰκοδεσποίνης; Γνωρίζω ὅτι εἶνε βαρὺ τὸ φορτίον ὅπερ σὰς ἐμπιστεύομιν!

— Θὰ πράξω ὅ,τι δύναμαι, εἶπεν ἐκείνη ἀπλῶς.

— Τὰ ἀτυχῇ μικρὰ τέκνα μου θὰ σὲ ἔχωσιν φιλ' στοργὸν καὶ ἀφοσιωμένην μητέρα.

— Σὰς εὐχαριστῶ, ἐπανέλαβε πάλιν ἐκεῖνος χωρὶς νὰ δυνῇται ν' ἀποκρύψῃ βαθεῖαν συγκίνησιν.

Εἶτα ἐξηκολούθησεν νὰ βαδίζωσιν εἰς τὸν κῆπον βραδέως καὶ σοδάρως. Μετὰ τινας στιγμὰς ἐκεῖνος ἐπανέλαβε τὸν λόγον καὶ μετὰ μελαγχολικοῦ μειδιάματος βεδιασμένου σχεδόν.

— Γνωρίζω ὅτι δὲν ἔπρεπεν οὕτω νὰ μνηστευθῶ νεάνιδα. Ἡ ἀτυχὴς Ἰουλιέττα μου (καὶ ἐνταῦθα οἱ ὀφθαλμοὶ του ὑγράνθησαν) θὰ μ' ἐδῶκεν εἰς τὴν πρώτην λέξιν! Ἀλλὰ ὑμεῖς καὶ ἐγὼ δὲν εἴμεθα πλέον νέοι! Καὶ ἐάν ἀκμήν δύναμαι νὰ εὕρω ἐδῶ κάτω τὴν εὐτυχίαν, αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸν ἡσυχον καὶ σοβαρὸν βίον ὃν διήγον πρὶν νυμφευθῶ. Θὰ ἐργάζωμαι εἰς τὸ δωματίόν μου ὡς ἄλλοτε. Θὰ καταβροχθίσω τὰ βιβλία, ὑπέλαβεν ἀστείχόμενος θλιβερώς. Θὰ μοὶ τὸ συγχωρήσῃτε, βέβαια. Μὲ τὴν Ἰουλιέτταν δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῶ διὰ τὴν μελέτην. Αὕτῃ ἦτο νηρηῆς, ἦτο ἡλιακὴ ἀκτίς. Τὸ πᾶν περίξ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἦτο χαρὰ καὶ εὐθυμία.

Ἐστέναζε καὶ ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος. Εἶτα τοὺς ἐσήκωσεν ἐκπέμπων νέον στεναγμὸν.

— Ἐννοεῖτε, βέβαια, ὅτι ἡ καρδιά μου δὲν δύναται νὰ τὴν λησμονήσῃ; Καὶ σεῖς ἐπίσης τὴν ἠγαπήσατε! Εἴν' ἀληθές ὅτι πολὺν διεφέρατε ἐκείνης, ἐπανέλαβε μετὰ τινα στιγμὴν. Πιστεύσατε ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἐξετίμησα τὴν σπανίαν ἀξίαν σας. Παρὰ τὴν κλίνην τοῦ πατρὸς σας ἐθαύμασα συχνὰ τὸν σοβαρὸν χαρακτήρα σας, τὴν ἀκαταπίνκτον ὑπομονὴν σας, τέλος τὴν ἀπάρησίν σας. Ἰδοὺ τί βεβαίως δὲν ἔπρεπε νὰ ζητῶ ἀπὸ τὴν Ἰουλιέτταν! Ἡ φύσις σας ἦτο κατεσκευασμένη διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ διὰ τὰ αὐστηρὰ καθήκοντα τοῦ οἴκου. Καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ ἦναι, διότι εἴθε ἡ μεγαλειτέρα!

Τότε ἐκείνη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῆς πειθερῆς του. Ἐν ᾧ ἀπεμακρύνετο μὲ ἀνέκουφισμένην καρδίαν, μὲ τὸ συγκεχυμένον αἶσθημα ὅτι μόνον σήμερον ἡ ζωὴ του εὗρε τὴν ὁδὸν τῆς, ἡ μνηστὴ του τὸν συνώδευσε διὰ τοῦ βλέμματος, ἔχοντα τὸ ὡχρὸν μέτωπόν της ἐστηριγμένον ἐπὶ τοῦ παγιομένου ὕαλου τοῦ παραθύρου.

Ὁ ἥλιος θὰ ἀνέτειλε μίαν ἡμέραν ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς καὶ θὰ διεσκέδαζε τὴν περικαλύπτουσαν ταύτην σκιάν; Τὸ μέλλον τῇ ἐπεφύλαττεν εἰσέτι εὐτυχεῖς ἡμέρας καὶ ἔτη; Ἰσως... Τούλάχιστον κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, δὲν τὸ προησθάνθη.